

Felvidéki Híradó.

POLITIKAI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 "
Negyed évre	2 "
Egyes szám ára 20 fillér.	

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre,
a hirdetési és előfizetési pénzek a kiadóhivatára czimezve
Turóc-Szent-Mártonba küldendők.

— Hirdetések legutóbbanban, Árszabály szerint. —
Lapunk számára hirdetések — eredeti árakban — minden
bel- és külföldi hirdetői iroda elfogad.
Nyilrtér soronként 40 fillér.

Felhívás a hazafias magyar közönséghez!

Véres kardot hozoztak egykor szerte az országban, ha a hazát nagy veszély fenyegette!

Felémeljük és meghordozzuk most mi is a kardot, mert ismét veszélyben van a haza!

A laketlen nemzetiségi igazgatók, mind megannyi esküdt ellenség a magyar nemzetnek, a magyar nemzeti állameszmének, hadat üzenve: a magyarságnak s nagyobb eréllyel, nagyobb elkeseredéssel, lángolóbb gyűlölettel, mint valaha, török a magyarság erkölcsi és anyagi érdekei ellen.

Ugyazólván szemünk előtt folyik az ellentünk irányuló munka: az a konkolyhintés, amelynek célja elfordítani, irányunkban ellenségesse tenni azoknak a népeknek a szívét, amely népek hosszú századokon keresztül voltunk együtt építettek államunknak immár több, mint ezerestendő évvel.

Kigyókat akarunk nevelni azokból, akiket a magyar nemzet mindig szeretettel ölelt keblére, akiknek jövőtáért, szabadságáért hosszú évszázadokon keresztül hullott a magyar vére.

Erőszakkal akarják szétépíteni azokat a szent köteleket, amelyek pedig egyedüli feltételei a kölesösös boldogulásnak, a magyar állam épességének.

Az utolsó évek tapasztalatai szomoró bizonyossággal szolgálnak arra, hogy az egyes nemzetiségek úgy az országgyűlési képviselőválasztásoknál, mint a megyei és községi élet körében rohamosan hódítják el a tért a magyarság előtt, a nemzetiségi bankok pedig a rendeltetéskörre álló és külföldi pénzzel is nagyban gyarapított hatalmas vagyonokkal, következőes rendszerességgel rántják ki a magyarság talpa alól a földet és aadják át a hazafiatlan elemeknek.

A kié a föld, azé a haza! A nemzetiségi pénzintézeteknek már nem is alatomos, hanem nyílt működése e hazában a magyarság fölényét, sőt létezését is fenyegeti.

Ezt a nemzetelő munkát a magyar társadalom tovább ténélteni nem nézheti. Erős meggyőződés hevíti szíveinket, hogy a veszély tudatára ébredt nemzet képviselőinek egész erejével fog utjába állani a pusztító áradatnak és hiszünk abban, hogy a nép, mely egy évszázadon keresztül kemény tusák közt megállta helyét, meg fogja azt tenni most is.

Látjuk, az esetelő szomoró erodmények is igazolják, hogy sem a magyar állam, sem a már fennálló magyar egyesülések és szövetségek nem voltak képesek azt az előnyomulást megakadályozni és önnök okát mi abban látjuk, hogy úgy az állam, mint az egyes szövetségek tisztán a védelemre szoritkoznak, holott a védekező a támadónál mindig gyengébb és az adott helyzetben már nem a védelem, hanem a támadás, ellenségeinknek minden téren való visszatérése van helyén.

És ezt a munkát ott kell megkezdünk, a hol szoritintuk a veszély ezidőszertit a legnagyobb, nevezetesen első sorban ki kell irtanunk a nemzet testéből a panszlavizmusnak fékélét, megsemmisíteni, feltehetőlenné tenni a panszlav igazgatókat, minden a törvény korlátain belül alkalmazható fegyverrel és meggyezni újra annak a tótjaku és jóérzésű népnek a szívét, a mely nép több századon keresztül együtt érzett és együtt küzdött a magyar hazáért, annak szabadságáért.

Ebből a célból szükségesnek látjuk a „Felvidéki Magyar Szövetség” nek megalakítását, melynek alapszabályszerű rendeltetése lenne: „a magyar társadalom szervezése abból a célból, hogy a magyar nemzeti állam eszméje megvédessék és kiépítése gyorsítsassék oly módon, hogy egyrészt a magyar nemzeti eszme szolgálása a magyar nép minden rétegeinek vézérével legyen, másrészt a magyar nemzeti állam ellen törő elemek hatása megbénítsassék, a nemzetiségi igazgatók működése meggátolassék s meg is torolassék.” (Alapszabály tervezet 5. § a.)

Ezt a magasztos célzt az alakulásban lévő „Felvidéki Magyar Szövetség” csak úgy érheti el, ha hozzá a magyar társadalom minden rétege, minden tagja csatlakozik, mert a szövetség élé tüzöt nagy erkölcsi és gazdasági célok megvalósítása, a magyar nép és nyelv fölényének fenntartása, a magyar földnek a magyarok számára való megmentése ma már csak egyesült erővel a magyar nép lelkes és állandó összetartásával képzelhető.

Ez a felhívásunk, magyar szövütnékek ebbe öntött fájdalom és aggodalma, legyen tehát a véres kard, mely a magyarságot a veszélyre figyelmeztetése és a nemzetiségi aknamunka elleni küzdelemre sorkentse!

Jöjjetek magyarok, jöjjetek közénk, lépjétek a „Felvidéki Magyar Szövetség”-nek tagjai sorába, hogy minél előbb megalakulhassunk, hazánk és nemzetünk érdekében a küzdelem megkezdültsük!

Hogy a honmető munkában mindentani résztvevessen a tagsági évi díjat 2 korona 40 filleren állapítottuk meg, mely egy összegben, vagy két egyenlő részletben félévenként is fizethető. Alapító tagok azok, a kik a szövetség célzaihoz legalább 100 koronával járulnak.

Mihelyt a tagul jelentkezők száma az ötszázat eléri, a szövetség a már kész alapszabálytervezet alapján azonnal megalakul.

A „Felvidéki Magyar Szövetség” végrehajtó bizottsága.

A közigazgatás államosítása meg a csehek.

Igen a csekek, mert ma már hássankint ott tartunk, hogy a magyarországi tótok helyett a csenek gondolkodnak arról is, hogy a közigazgatás államosítása hasznára lesz-e a nemzetiségeknek, különösen pedig a magyarországi tótoknak. Hosszasan foglalkoztak ezzel a prágai Čas, mely tudvalevőleg nagy előszeretettel viseltetik a mi tórtaink iránt. Kesereg is erősen az államosítás híre, mert azt tartja, hogy inkább elszenvendék a vármegyéknek mai apró inceskedéseit, elnézék a megyei slendrianizmust és azt a basibozukságot, a mit a nemzetiségek elkövetnek, mintsem hogy a közigazgatás államosítása legyen, a mi lehetetlenül tenné. Hogy a tótok legalább néhány megyében nagyobb befolyásra tegyenek szert. A közigazgatás államosításától még jó távol vagyunk ettől ugyan nyugodtan lehetnek még egy darabig a tótok is, meg gondolózik a csekek. Hanem azért résen vagyunk mi is. És nemcsak itt Turóczban, a hol a legutóbbi megyebizottsági tagok választása alkalmával a nemzetiségi pártiak 7 helyet veszítettek, de az egész Felvidéken ma már nem csak a törvényhatóságok, de még a községi képviselő-testületek is arra törekszenek, hogy a nemzetiségi érzelmi elemeket maguktól távol tartassák. A mint erre példával szolgált Rózsahegy meg Zsolna. Mindebből pedig az a tanulság, hogy az akció reakcióztól szül. Azzal, hogy a tótok képviselőket választottak, a kik a magyar parlamentben minden tárgysúgny mellett is elértek annyit — és azért nagy köszönettel tartozunk nekik — hogy az országos közügyemet a nemzetiségi és különösen a panszlav kérdés felé irányították. Ennek köszönhetjük, hogy országos mozgalom indult meg a panszlavizmus megfékezésére; ennek tulajdonítjuk azt is, hogy a magyar sajtó végre nyíltan tárgyalja azt a rákfenét, a melytől a nemzet testét meg kell szabadítani.

A magyarosítás az igazság világitásában.

— Megjegyzések Mudron Pál ízy című cikksorozatára. —

III.

Micsoda páratlan cynismus kell ahhoz, hogy valaki, aki magyar jogot, magyar jogtörténelmet és nemzeti történetet tanult, hozzá amazit, mint kenyércseresi tudományt, — hogy valaki magyar ügyvéd létere olyat mondjon, amit Mudron Pál, hogy csak 1844. óta tartják fenn ezt az országot a magyarok a saját czegek

(„firma”) alatt, — mert 1844-ig az itt lakó nemzetiségek egyenjogúságának a korszaka tartott, amely nemzetiségek egyaránt harezoltak e hazáért anélkül, hogy valami fölényt vagy elsőbbséget arrogált volna magának bármelyik is a többi fölött.

Hát igen, nem arrogált magának a magyar faj sem semmiféle hegemoniát, avagy szupremáciát a nemzetiségek felett, mert ez a dolog természete szerint joggal megillette. Arrogálni rendesen csak olyan dolgokat lehet, amikhez valakinek jussa ninesen, s így az arrogálásnak logikus folyománya a bitorlás. A magyar faj alapította meg fegyverével ezt az államot és tartotta fenn vérének árán egy évezreden át. A főnemesség, a köznemesség tulnyomó része mindenkoron a magyar fajból került ki, s e két rendet illette meg első sorban a hadviselés, a honvédelem kötelessége, így hát a magyar faj hozta meg évszázadokon át a legtöbb áldozatot is a haza fenntartásáért folytatott küzdelemben, — vagyonban úgy, mint emberéletben.

Ha Mudron Pál nem tudná, hát megmondjuk neki mi, hogy a török lódolettség előtt a temesi bánsgában is (Torontál, Temes, Krassó-Szörény-megyék) strít volt a magyar lakosság, míg a török kitakarodta után már csak a hiro élt — ha egyáltalán élt, — sok magyar nevl községnek az újonnan odatelepített oláh, rácz és német nép ajkán. Így vagyunk más vidékekkel is. Nem tagadja senki s a milleniumi ünnepségek rendezése sem akart ilyen demonstratív tagadás lenni, a hogy ezt Mudron elhitetni szeretné, — hogy a nem magyar ajku népek is kivették a részüket a véres küzdelemből, s ha egyéb nem, hát azok a családok és községek is bizonyították ezt a tényt, akiknek nemességét, birtokukat adományozták királyiánk lütséges szolgálataikért, — de hogy már a magyar faj, a magyar fő- és köznemesség számánál fogva és a szorosabb értelemben vett magyarság vallaira sulyosodtak a haza fenntartásának a gondoljai, miért is ez a magyarság hozta meg a legtöbb áldozatot is, — ezt, úgy hisztük, eltagadni nem lehet, s ha ez el nem tagadható, úgy merő valótlanság s a történelem igazságának meghamisítása, ha azt mondja, hogy nem a magyarság czege alatt tótient itt mindaz, a mi 932 éven át történt.

Azzal érvel Mudron, hogy a mult század negyvenes éveiben még arról vitatkoztak maguk a magyarok is, hogy melyik nyelv legyen a latin nyelv helyett az állam nyelve, és hogy Turóczmegeye mostani főispánjának nagyatyja, Justh Ferencz, a tót nyelvet ajánlotta az országgyűlésnek az állam nyelvéül, amirt aztán „tót király”-nak nevezték el. S ezt az indítványt természetesen is találja Mudron, mert hisz 1830-ig a felvidéki nemesség a latin nyelven kívül szinte kivétel nélkül csak a tót nyelvet beszélte és használta s számos nemességnek tiszta tót a lakossága mostanában is.

Ez mind igaz lehet, amennyire igaz (Thurzó Györgyöt pl. hiába reklamálja a tótoknak Mudron, mert magyar volt az minden ízben), de semmit sem bizonyít. Igenis, a felvidéki nemesség (a főnemesség csak igen ritka esetben) használta a tót nyelvet, mert hisz a tótok, vagy hát mondjuk: a tót nemzetiségek, kebeléből szakadt, — ánde ez a nemesség sohase tartotta és mondotta magát „slovák”-nak, hanem mindaddig, amig a tót igazgatók valami „tót nemességről” kezdtek regélni, kivétel nélkül uhornak, magyarnak vallotta magát, és ha fogyasztosan is, de rendszerint (kivált a kirulási nemesség) magyarul is tudott, amiről a felvidéki megyék és családok levéltáiraiban őrzött írások is tanuskodnak. De le'ek legyen nyelvre nézve a legperferktebb tótok és a legudatlanabb magyarok, érzelmeire nézve magyarok volak, a magyarsághoz szoritottak s a kurucoz soraiban is találkoznak velük elég szép számmal. Mudron adom'kkal is érvel, hadd hallja hát ami adománkat is. Mikszáthól vetjük, egyik remek elbeszéléséből, a mely Prakovszkyról, a siket kovácsról regél. Valami morvarországi úri ember vetődött oda a Prakovszky falujába alkudozni a híblő Gaál urammal líptői birtokára. Ennek

a morvának igen derék embernek kellett lennie, mert a környékbeli nemesség hamarosan megszerette. Erre mondta az öreg híbbi Gaál: Hej milyen jóvalóval, derék magyar ember lenne ez a morva, ha — tótul tudna.

Hát ilyenek voltak azok a tótok, akikkel Mudroň érvelni akar, de érvelni nem tud, mert Justh Ferencz, a „tót király” még akkor is csak magyar maradt volna, ha trétás indítványra törvényvévő válik.

De ha nem volt trétás ez az indítvány, akkor is nem a Mudroň állításai, hanem a miénk mellett bizonyít. Azt bizonyítja, hogy ama 932 év alatt, a mikor a latin nyelv volt a magyar állam hivatalos nyelve, *nemzetiségek* a szó mai értelmében nem voltak hazánkban s így a latin nyelv sem volt az itt élő népfajok nyelve egyenjóságának a kifejezője, oly annyira nem, hogy mikor helyébe élő nyelvet akartak tenni, még arról folyhatott a vita, hogy melyik legyen az itt élő nyelvek közül? Mert azt csak meg fogja engedni Mudroň Pál, hogy ha a latin nyelv lett volna ama féltve féltett egyenjóságának a kifejezője, úgy a tót nyelvet nem ajánlotta volna helyébe Justh Ferencz, minthogy indítványának elfogadásával az addigi egyenjóság úgy népfaj javára szűnt volna meg, amely, igaz, minden időben legközelebb állott a magyar fajhoz, amelyből a legtöbb nem magyar ajku közönes került ki, de a mely azért mégis csak másodrendű szerepet játszott mindig nemzeti életünkben, miért is nyelvének államnyelvvé való elfogadása csak az esetben lett volna helyén, ha a magyar faj nyelve bármi oknál fogva erre alkalmatlan lett volna. Ámde a dolog természete szerint más, mint a magyar nyelv, a magyar állam hivatalos nyelve nem lehetett, mikor a latint elhagyták, már csak azért sem, mivel — a németet kivéve — a magyar nyelv volt a legfejlettebb irodalmi tekintetben az itt használt összes nyelvek között.

Am a magyar ajku népek, a közép, nem is elneveztek a magyar nyelvnek államnyelvvé való tételét, legközelebb pedig a tótok, akik, mint említettük, a legszorosabb együttélésben voltak a magyarsággal s mikor a magyar nyelvet iskolákban megtanulni még nem lehetett, magyar vidékekre cserébe küldték gyermekeiket a magyar szó tanulására már akkor is, mikor a latin nyelv még használatban volt. De ellenzete a magyar nyelv befogadását egy pár tót pap, író, tanár stb., a kiknek fejét magyarosz, pánszláv újságok és röpíratok megzavarták, akik egy nagy szláv bírodalomról, vagy tudja a manó miről álmodozva, hamis politikai és történelmi tételek felállításával a magyar állameszme ellen igazoltak, lázítottak, majd pedig e haza legvérsárgaság esztendőjében nyílt lázadásba léptek és fegyverrel harcoltak a magyar nemzet, a saját nemzetük ellen. Ezt a tételünket bármely jobb, pártatlan történelmi műben igazolva találhatja Mudroň Pál, ha utána néz. O t van pl. hogy tiblet ne említsünk, a dr Schütte könyve (Ungarn und der ungarische Unabhängigkeits-Krieg. Dresden 1850.) amelynek I. kötete 169. lapján ez olvasható: „Es (das Nationalgefühl) bei den westlichen slavischen Stämmen” wurde geweckt, genährt und verbreitet von zwei Seiten her zu zwei ganz verschiedenen Zwecken von der panslawistisch-polnischen Propaganda und von der föderalistisch-russischen Propaganda: die eine beutete es aus im monarchistisch-absolutistischen Interesse des Caren, die andere im Interesse der polnischen Freiheit und Unabhängigkeit.“ — A tótok rövidlátó politikusi még csak sejtieni sem látszatok, hogy a tót népek a magyar nemzetetől való elszakításával és a nagy-szláv nemzetettséghez való csatlósával ennek a tót népek az individualitását semmisítik és ölik meg, mert míg ez a nép a magyar fajjal való sirtir érintkezése és szoros viszonya mellett is egy évezreden át nyelvében és szokásaiban tót maradt, addig a nagy-szláv áramban feltétlenül vele rokon többséghez kellett volna, hogy simuljon s benne idővel elmertlőn, mint a hogy a firtze hegyi esernyő is megsejteni lenni, amikor a patakka és ennek révén a hűmpölygő folyamnal, a végtelen tengerrel egyesül. Hogy pedig en az a sors érte volna a tót népet, ezt az oroszországi lengyelek mai helyzete is bizonyítja, de jelezte már I. Miklós ezár, amikor egyik város beszédekben így szól a lengyelekhöz: „Ti nem vagytok öbű lengyelek, hanem szlávok: az oroszok testvérei. Mint a minden oroszok ezára beszélek hozzátok: nemokara többi szláv testvéreitekhez is így fogok szólani, mint a bennünket hagyomány szerint megöltött országok ura.” Ámde a eseska gondatlan hegyi esernyő csak fut és szalad, míg a zavaros folyó elcsúsz, — ugyane sorsra akarták juttatni a tót népet — lehet, hogy ántudatlan, lehet, hogy gonosz szándékkal, — azok a tót agitátorok és lázítók, akiknek Mudroň Pál még most is a nyomában halad, holott, ha jót akar, már rég szakítania kellett volna még az emlékekkel is.

Magyarország szellemi és erkölcsi élete tót világitásban

Itt Turóc-Szent-Mártonban küdös, borús idők járnak s az ölmös felhőkön át csak nagy ritkán tör magának rést egy-egy röpke nap sugar — nem eszta hát, ha a tót hírlapírók lelke is elborul és Jeremiás keserűségeit, Kasszandra próféciáit dudolgatja magában tórosz kiadásban. De nem a tótok sanyaru helyzetén kesereg az a derék lélek, hanem a magyar közviszonyokon, a magyar szellemi élet sívárságán, a jó erkölcsök pusztulásán. Ennek a kesergő tót léleknek a gazdija régóta nem olvasott ugyan magyar könyvet, lehet, hogy egy emberöltő is elmúlt már azóta, hogy — utóljára — Pefősi verseit forgatta, hogy felfedezze bennük a szláv typut, de azért ellenmondást nem tűrő határozottsággal tör páleázat a mai magyar literatura fölött, amely pornografiában utazik, a magyar tudomány fölött, amely plagiumokból, kivonatolásokból, szláv szellemi küesüknökből és lopásokból tengeti életét. No de hadd álljanak olvasóink gyönyörűségére a derék tót lélek keserűségei szöszertini fordításban, amint következnek:

Tótlelek. Magyarország politikai, szellemi és kultur világának száraz pusztaságában (a hátramaradás volt a száraz, romboló szél) az életbe mindenféle tötlelekkel gyümösözölnek, kitömvén azt mindenféle képezal.

Bizony pusztaság van. A politikában kis tökfejek hányják-veik magukat (pl. Kossuth Ferencz, a kinek a háta mögött saját lívei neve tnek) mindenféle Rátkayak és Nessik, akikről a dolgok becsületes rendje mellett az esti szellő sem sutnoga, országjáról neveltek csúsnak maguknak és teletöltik velük az újságok szellemetlen rongyait. Politikai gondolat nem létezik, helyébe vad utopia, országjáró, vagy a Liptómezővel határos Hoitsy megalomániaja ugrott.

Politikai tevékenység nincs, helyette az Emkek és Fekkek törvénytelen zsimbelése kapott lábra. Az igazságának nincs nyilvános alapja, kiabálják: „peract justitia!” és a népet hivatalosan expropriálják, mintha anélkül is nem expropriálnak eléggé, mintha nem futna eléggé Amérikába.

Nyilvános erkölcsőség nincs: becstetes magyar hangok reszketve kárlának segítségért, mert egész nemzedékek az erkölcselenség mocsrárban faldokolnak. Már az erkölcsőség fogalma is nevésséges lett.

A tudományparlagon hever. A szákkeblttség megölte a tudományt. Az már szinte nevésséges, hogy lehet oly büszkeség mellett annyira nyomorultnak lenni a tudományban. Igazán, az utcán büszkeség (Akadémia, Egyetem, Társaság) a lábában sár, mint a kaczér menyecskenél. Szinte nevésséges, ha a két egyetem tudományos tevékenységét bíráljuk. Plagiუმ, utánzások, excerptek. De hiszen azt ók maguk is mondják, mit kell elismerni e dicserni

A szépirodalom, amely valaha erős nevekkel, értekes munkákkal magas színvonalon állott, lesüllyedt — Sipulus-ig és Bródy Sándorig. A képzőművészetről nem beszélünk. Vannak dolgok, amelyekről beszélni ietlenséges. A hol gyenge középserzéségek a Parnasszus legmagasabb csúcsára juthatnak, ott minden lehetséges. A színházról maga a magyar sajtó, persze nem melegeyik is így nyilatkozik. Végül nézzétek meg a napi színházi hirdetésekben s elborzadtok a hazai dramatikus termékek pusztaságán. De mit is játszanának, ha nem volnának francia és német bohózatok és sikamlós operettek? No, ez csak a központban: másutt trések a színházak (Pozsony, Sopron) legalább nem ártnak.

Téhat e sívárság mellett mily pótlékkal, mily tötlelekkel kell megtölteni az öblös, sovány pecsenyét? Sovinissimussal.

Eddig a tót ezikk.

És ismétlünk, hogy rendszer van ebben a deitriumban, ebben a gonosz örületben, vagy örült gonoszásban, nehéz volna ugyanis megmondani, melyik momentum dominál a kettő közül a Hurban & Comp. ügyelejében!) mert ime egy másik cikkben (Exlanstvo bez konce...) arról jagnak, hogy a tót nép nagy része öökös számnütetésben él, s természetesen a dro tárok, szlenárók, pítilesárok, varieskárók, pláténikok, koberesikok, safrányikok, olejkárok és más hasonló „emigránsok” hontalanságáért és a hontalansággal járó sanyaruságokért megint csak a magyarságot, a magyar közviszonyokat állítjaq oda bűnbakul. Megemlékezik czikkiró arról a sok (?) kiváló tót íróról, tanárról, papról stb. is, akik egy-egy költeményükért, beszédükért véettek üldözésbe itthon s kénytelenek voltak messze idegenbe elbujdosni. — végül pedig kéri, hogy hová adhatja gyermekét a tót szülő, hogy az iskolákban ne

szenvedjen? El, idegenbe, el! És, hogy annál hatásosabbá tegye ezt a durva *huzóságot* a czikkiró, még a névgyulolás, nyelvöltögetés és egészen hozzá, me-torségéhez méltó eszközehez is nyúl. A nagy, a dieső Oroszország egyik kormányzóságában az a „díval”, hogy az elmebetegeket, az örülteket, a dühögőket rövid lánczra verik s úgy tartják őket a ház valamelyik kucskájában holtukig. Miért nem mennek oda Hurban & Comp., ha már a magyar laza eszű nyomorúság nekik? Ott majd magukhoz méltóbb elbánásban fognának rész-sulni.

A liptói magyarság tömörülése.

Az utóbbi képviselő választások alkalmával Matuska Péter orsz. képviselőnek halála oly készletlenül találta a pártot, hogy a választás kimenetelét már előre a pánszlávok javára billentette a mérleget. Ruziák Jánosnak, a tót nemzetiségű párt jelöltjének megválasztása azután meglehetősen zavart okozott a magyar érzelmi lakosság körében, mert ezen győzelmen a pánszlávok neki bátorodva uton-utófélen rendeztek erőpróbákat, a melyeknek egyik megnyilatkozása volt a mult év tavaszán megtartott vármegyei közgyűlés, a melyen tudvaleg a liptói pánszlávok mind felvonultak és erős harezot indítottak a mellett, hogy a vármegyei közgyűléseken tót is beszélhessenek.

Ezen híres közgyűlés alkalmából megemlékeztünk arról a sajnálatra méltó személyes tapasztalatunkról, hogy bizony Liptóban a magyarságot még a pánszlávok elleni küzdelemben sem találtak együtt, mert voltak olyan, különben feltétlenül buzgó, hazafias érzelmi magyar emberek is, a kik csak azért nem vettek akciózást a közgyűlési mozgalmában, sőt még szavazatukkal sem támogatták a hazafias többséget, mert részben párt-politikájukkal nem tartották összegeyztethetőnek, hogy szabadelvű pártot erősítsék, másrészt pedig nem akarták az a látszatot kelteni, mintha most egyszerre bodátlak volna derekukat az intézők kívánságára.

Dicséretére szolgál azonban azoknak a discedus elemeknek, hogy álláspontjuk tartnia lanságát belátrák és módját keresték annak, hogy politikai elemeknek fenntartásával, résztvehessenek a megyei élet hazafias mozgalmában, mindenkor, a midőn arról van szó, hogy a hazafias eszmék győzedelmeskedjenek a pánszlávok törekvéseivel szemben.

Ebből a czéllból Magyar Párt cím alatt szervekedett a liptói magyarság, a mely közalmához csatlakozott a vármegye magyarságának nagyobb része.

F. hó 27-én délután 3 órakor tartotta meg a Magyar Párt alakuló gyűlését Liptó-Szt.-Miklóson, a Fekete Sas szálloda egyik termében.

Az alakuló gyűlést *Thuránssky Zoltán* a mozgalom vezetője nyitotta meg és lelkes beszédben vázolta az alakulás céljait, a mely nem más, mint a vármegye magyarságának egyesítése a hazafias küzdelemre. Megleően üdvözölte a megjelenteket és különösen a *Felvidéki Magyar Szövetség* képviselőit *Derecz Gyula* kir. tantallgyelőt és *Gerő Ernő* budapesti hírlapírót.

Majd *Derecz Gyula* üdvözölte a szövetség nevében a liptói magyarságnak tömörülését, a mely hivata van arra, hogy a vármegye területén észlelhető nagyobb pánszláv terjeszkedési akciónak elejét vegye és oda hacsion, hogy a pánszlávok Liptóban meg ne terenhessenek második otthonukat. Egyben a liptóiaknak meleg figyelmébe ajánlotta a *Felvidéki Magyar Szövetséget*, a melybe a megjelentek mind azonnal be is léptek. Fol-olvasták a Szövetség üdvözítő táviratát is, mely általános lelkesedést keltett.

Elővették ezután az alapszabályok tárgyalását, a melyhez alapul a *Felvidéki Magyar Szövetség* alapszabályait vették.

Hogy pedig az új egyesület valóban komolyan akar kitűzött céljai felé haladni, ehhez bizonyoság szolgál az a körülmény is, hogy miután az intéző körök eddigi tartózkodásának logikább az egyesület elnevezése a *Magyar Párt* volt az oka, erről az elnevezésről minden vita nélkül egyszerű indítványra lemondottak és a Magyar Párt helyett a *Liptói Magyarok Szövetsége* címet vették föl.

Az alapszabályok letárgyalása után megválasztották a Szövetség tisztikarát, a mely a következőleg alakult meg: Elnök *Thuránssky Zoltán*. Alelnökök *Potornay Miklós* és *Plathy Zsigmond*. Titkár dr Stiegler Kálmán. Jegyző dr. Kux Adolf.

Választottak még 20 tagból álló választmányt. Az alapszabályok megváltoztatásában résztvettek: *Vilesek Alfons*, *Gerő Ernő*, dr. *Kue Adolf*, *Plathy Zsigmond* és még mások, a kik felszólalásai során a Szövetség munkásságára vonatkozó terveiket és óhajtá-

Hirdetmény.

Szent-György község teleknyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra néve, a melyekre az 1886. XXIX. az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t. ez. 15. §-a és az 1891. XVI. t. ez. 15. §-a pontjában foglalt kiegészítése is, valamint az 1899. XXXVIII. t. ez. 7. §-a és az 1891. XVI. t. ez. 15. §-a pontjában foglalt kiegészítése is, valamint az 1886. XXIX. t. ez. 22. §-a alapján történt törlekések érvénytelenítését kimutathatják, e végbéli törési kereseteket hat hónap alatt vagyis 1903. évi július hó 15-ik napjáig bezárólag a zníováraljai kir. járásbírósg mint teleknyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabítható záros határidő eltelte után indított törési kereset, annak a harmadik személynek a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t. ez. 16. és 18. §§-ainak esetében, ide érve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. ez. 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítése is a tényleg s birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1903. évi július hó 15-ik napjáig bezárólag a fentnevezett teleknyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabítható záros határidő eltelte után, ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. hogy mindazok, a kik a teleknyvi átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nem különben azok, a kik az 1. és 2. pont körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. t. ez. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik, ide érve azokat is, a kik tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. ez. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólásukat tartalmazó kérvényüket a fentnevezett teleknyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1903. évi július hó 15-ik napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közhajtott téves bevezetésből eredő bármennyű igényeket, jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig, csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelemzetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtának, az eredetieket a fentnevezett teleknyvi hatóságnál érvelhetik.

Kir. járásbírósg mint teleknyvi hatóság.
Zníováralján, 1903. január hó 10-én.

Janovják, kir. albiró.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. ez. 102. §-a értelmében ezenem közhírré teszi, hogy a tetes tszámrtóni kir. járásbírósg 1902. évi V. 396. számú végzése következtében Dr. Lax Adolf ügyvéd által képviselt Szucsány község Jávára Gregor József szucsányi lakos ellen 606 kor. 28 fill. s jár. erejéig fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 970 kor. becsült 2 vörös riska ökrir, 2 tehén, 1 esikó, 1 borjón, 20 birka juhból álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek tszámrtóni kir. jbróságnak V. 396/2. 1902. számú végzése folytán 606 kor. 28 fill. tökékvételés, ennek 5% kamatai és eddig összesen 103. kor. 18 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Gregor Józsefnél Szucsányban leendő eszkölésére 1903. évi február hó 16 napjának délelőtti 10 órája határidőll kintzetik és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. ez. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is elfognak adani.

Kelt tszámrtónban, 1903. évi január hó 25-én.

Zathureozky Jenő,
járásbírósgí végrehajtó.

Ércz és fakoporsó
sirkoszorúkat

s minden egyéb temetkezési
szükségletre
jutányos áron beszerezhető
BINDFELD ARMIN
dívatruházában Turóc-Szent-Márton.

2740 jegyz. megl. bizonyítvány igazolja jó és biztos hatását köhögés, rekedtség, hurut és elnyálkásodásnál. Helyette ajánlottat utastison vissza. 1 csomag 20 és 40 fillér. Kapható GRABER MIKSA és FIA cégégnél Turóc-Szt.-Márton.

Miridaganatoknál, görvénynél, angol betegségeknel, bőrküteseknel köszvénynél, csánál, torok és tüdőbetegségeknel, idült köhögésnel, gyöngykedő, sapadt, vérzőgény gyermekok részére ajánlom az általános kedvelt és sokat használt

Lahusen-féle fődvas-
esuka-máj-olajat.

A legjobb és leghatásosabb csukamájolaj. Gyógyerejére nézve fölülmúl minden hasonló készítményt és újabb gyógyszer. Ize fölötté finom és enyhe, miért is úgy gyermeknek mint felnőttek szívesen szedik és könnyen emésztik. Az utolsó évi használat kb. 10000 levegő legjobb bizonyítéká jóságának és kedveltségének. Számos elismerő és köszönő levél. Ára 3 és 6 Kor., utóbbi nagyság hosszabb használatnál előnyösebb. A beszerzésnél tessék ügyelni a gyáros czegére: Lahusen gyógyszerész, Bréma. — Kapható: Vidéken: Szándik János gyógyszerárban Kórmóczbányán és Toperczer Sándor gyógyszerárban Turóc-Szent-Mártonban.

Ajánlom a n. é. közönségnek
koporsóraktaromat

és
sirkoszorúkat
igen olcsó áron
Cipár József
asztales
Turóc-Szt.-Mrtón.

Egész ház kerestetik évi bérletbe, ha csak lehet tágas és zöldségter. nélésre alkalmas kerttel vagy más belsőséggel Turóc-Szent-Mártonban. A házban legalább 4—5 szép, magas szoba, jó pincze stb. legyen. Ajánlatok a bér. kitételével „Házbérlet” czímmel e lap kiadóhivatalába intézendők.

Köhögés és rekedtség ellen ninos jobb a
RETHY-féle
pemetefü cukorkánál
de vásárlásnál vigyázzunk és határozottan
RETHY-félet kérjünk,
mivel sok hasznalaton utánzata van.
Egy doboz ára 60 fillér.
Csak RETHY-félet fogadjunk el!

Mindenkinek ajánlható
a most 40. kiadást ért Dr. Müller orvosi tanácsos mlve a
bántott ideg- és
sexual-rendszeréről
valamint annak alapos gyógyításáról.
1 Korona 20 fillér beklüldése ellenében portomentsen küldi
Curt Röber, Braunschweig.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált házi szer, a mely már több mint 35 év óta megbízható bedörzsölőalkalmazatú köszvényél, csánál és meghűléséknél.
Intés. Silányabb utazatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjegyvel és a „Richter” csegjegyzéssel fogadjunk el. — 30 f. 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható.
Főraktár: Torók József gyógyszerésznél Budapestben.
Richter F. A. I. és társa,
Gyógyszerárak és készítmények.
Rudolstadt.

Vidéken kapható Gazdik János gyógyszerárban Kórmóczbányán, Toperczer S. „Megváltó” gyógyszerárban Turóc-Szt.-Mártonban és Schönhaich Viktor gyógyszerárban Zníováralján.

Meghívó.

A Turóczi Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság Zníováralján

f. é. február hó 16-án d. u. 2 órakor, az intézet helyiségében tartja

II. rendes közgyűlését

melyhez a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Napirend:

1. Igazgatóság jelentése, felügyelő-bizottság jelentése, az 1902. évi zárszámadás bemutatása.
2. A felügyelő-bizottság választása.
3. A Netaláni indítványok.
4. Zníováralján, 1903. évi január hó 30.

Az igazgatóság.

Küldetésajánlás: özv. Moskóczy Ferencz

E. JEMM's
régbevált

mellezúorkái
diltitkai szer

köhögés és rekedtség
ellen

Megengedvő 19. 4. 02. Z. 75006. sz. helytartó határozat által.
ára csomagonként 50 fillér.
Raktár Turóc-Szent-Mártonban
Toperczer S. gyógyszerésznél.

MEGHÍVÓ.

A ruttkai takaréék és hitelintézet
1903. évi február hó 15-én d. u. 2 órakor
az intézet helyiségében megtartandó

II. rendes évi közgyűlésére.

Napirend:

1. Igazgatóság jelentése.
2. Felügyelőbizottság jelentése az évi számadások és mérleg megvizsgálásáról.
3. Határozathozatal a fentemlített jelentésekről, valamint a felmentvény megadása az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére.
4. 3. rendes és 2. póttagból álló felügyelőbizottság választása.
5. Netáni indítványok az alapsabályok értelmében.

Az igazgatóság.

Megjegyzés Ha az alapsabályok 60. §-a értelmében egybehevott közgyűlés határozatképes nem volna, új közgyűlés minden további meghívás nélkül f. é. február hó 22-én fog megtartani. Alapsabályaink értelmében felszólalás és szavazás jogával csak azon részvényes bír, ki részvényeit 3 nappal a közgyűlés előtt az intézetnél letette.